

Įsakymas netenka galios 2024-01-01:

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-294](#), 2023-08-25, paskelbta TAR 2023-08-25, i. k. 2023-16755

Dėl Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti reikalavimų ir paviršinį vandenį naudojančių asmenų registravimo tvarkos aprašo patvirtinimo

Suvestinė redakcija nuo 2019-11-01 iki 2023-12-31

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [64-2439](#), i. k. 108301MISAK00D1-302

Nauja redakcija nuo 2011-08-19:

Nr. [D1-634](#), 2011-08-11, Žin. 2011, Nr. 103-4845 (2011-08-18), i. k. 111301MISAK00D1-634

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ NAUDOJIMO VANDENIUI IŠGAUTI
TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2008 m. birželio 2 d. Nr. D1-302

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vandens įstatymo 9 straipsnio 2 dalimi,

Preambulės pakeitimai:

Nr. [D1-389](#), 2019-07-01, paskelbta TAR 2019-07-01, i. k. 2019-10737

t v i r t i n u Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašą
(pridedama).

APLINKOS MINISTRAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2008 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. D1-302
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2011 m. rugpjūčio 11 d. įsakymo Nr. D1-634
redakcija)

PAVIRŠINIŲ VANDENS TELKINIŲ NAUDOJIMO VANDENIUI IŠGAUTI TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) nustato bendruosius aplinkos apsaugos reikalavimus vandens išgavimui iš paviršinių vandens telkinių ir aplinkosauginių sąlygų (toliau – Sąlygos) naudoti paviršinius vandens telkinius vandeniui išgauti stacionariosiomis ir (ar) mobiliosiomis vandens išgavimo priemonėmis išdavimo tvarką.

2. Tvarkos aprašo bendrieji aplinkos apsaugos reikalavimai vandens išgavimui taikomi visiems vandens naudotojams (toliau – Naudotojai) iš paviršinių vandens telkinių išgaunantiems ar planuojantiems išgauti vandenį. Sąlygas privalo gauti Naudotojai:

2.1. išgaunantys ar planuojantys išgauti 10^3 m ar daugiau vandens per parą (didžiausias paros vandens paėmimas) stacionariosiomis ir (ar) mobiliosiomis vandens išgavimo priemonėmis iš upės, kurios vidutinis debitas mažesnis kaip $0,5 \text{ m}^3/\text{s}$, ir (ar) mažesnio kaip 5 ha ploto nepratekamo vandens telkinio (nepratekamo ežero, dirbtinio nepratekamo paviršinio vandens telkinio) ir (ar) mažesnio kaip 3 ha ploto pratekamo vandens telkinio;

2.2. išgaunantys ar planuojantys išgauti vandenį mobiliosiomis vandens išgavimo priemonėmis iš didesnio debito ar ploto paviršinių vandens telkinių, nei nustatyta 2.1 punkte:

2.2.1. iš nepratekamo paviršinio vandens telkinio – 100 m^3 ir daugiau vandens per parą (didžiausias paros vandens paėmimas) arba 5000 m^3 ir daugiau vandens per metus;

2.2.2. iš upės, tvenkinio, užtvenkto ar pratekamo ežero – 200 m^3 ir daugiau vandens per parą (didžiausias paros vandens paėmimas) arba 10000 m^3 ir daugiau vandens per metus.

3. Tvarkos aprašas netaikomas išgaunant ar planuojant išgauti vandenį:

3.1. iš dirbtinių nepratekamų paviršinio vandens telkinių, įrengtų Naudotojo sklype;

3.2. iš tvenkinių ir užtvenktų ežerų, kai vandens išgavimas yra numatytas nustatyta tvarka patvirtintose tvenkinio ar užtvenkto ežero naudojimo ir priežiūros taisyklėse, parengtose vadovaujantis Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinėmis taisyklėmis (LAND 2-95), patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos 1995 m. kovo 7 d. įsakymu Nr. 33 (Žin., 1997, Nr. 70-1790; 2004, Nr. [96-3563](#); 2006, Nr. [101-3915](#));

3.3. stacionariosiomis vandens išgavimo priemonėmis, kai pagal Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-528, arba Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259, reikalavimus privalomas leidimas išgauti vandenį;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [D1-521](#), 2014-06-11, paskelbta TAR 2014-06-11, i. k. 2014-07382

3.4. gaisrų gesinimui.

4. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **mobilioji vandens išgavimo priemonė** – mobilus įrenginys naudojamas vandeniui iš paviršinio vandens telkinio išgauti ir (ar) tiekti;

4.2. **stacionarioji vandens išgavimo priemonė** – stacionarus vandens išgavimo įrenginys, skirtas vandeniui iš paviršinio vandens telkinio išgauti ir (ar) tiekti;

4.3. **vandens naudotojas** – juridinis ar fizinis asmuo, išgaunantis iš paviršinio vandens

telkinio vandenį;

4.4. **aplinkosauginės sąlygos** (toliau – **Sąlygos**) – rašytinis sprendimas, kuriame nustatytas didžiausias leidžiamas išgauti vandens kiekis ir kiti aplinkosauginiai reikalavimai atsižvelgiant į konkretaus paviršinio vandens telkinio hidrologinį režimą ir ekologinę būklę;

4.5. kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#); 2003, Nr. [36-1544](#)) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. vasario 14 d. įsakyme Nr. D1-98 „Dėl Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [23-892](#)) vartojamas sąvokas.

II. BENDRIEJI APLINKOS APSAUGOS REIKALAVIMAI VANDENS IŠGAVIMUI

5. Išgaunant vandenį iš paviršinių vandens telkinių, turi būti vadovaujama šiais principais:

5.1. paviršinių vandens telkinių vanduo turi būti naudojamas racionaliai ir taupiai;

5.2. neturi būti pažeistos paviršinio vandens telkinio apsaugos zonos ir pakrantės apsaugos juostos naudojimo sąlygos;

5.3. neturi būti neleistinai sutrikdytas paviršinio vandens telkinio ir su juo susijusių teritorijų hidrologinis režimas ir ekologinė būklė;

5.4. vandens išgavimui turi būti naudojamos tik techniškai tvarkingos, reikalavimus atitinkančios priemonės;

5.5. turi būti laikomasi kitų Lietuvos Respublikos vandens įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytų vandens telkinių naudojimo ir apsaugos reikalavimų.

6. Vanduo iš paviršinio vandens telkinio negali būti išgaunamas tuomet, kai:

6.1. upės vandens debitas yra mažesnis už gamtosauginį debitą, nustatytą vadovaujantis Gamtosauginio vandens debito apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. D1-382 (Žin., 2005, Nr. [94-3508](#));

6.2. vandens lygis nepratekamame paviršiniame vandens telkinyje nukrenta daugiau kaip 0,5 m lyginant su vidutiniu vandens lygiu (naudojamame karjere – 1 m);

6.3. vandens lygis tvenkinyje, užtvenktame ežere nukrenta žemiau žemiausio leistino vandens lygio, kuris nustatomas tvenkinio ar užtvenkto ežero techniniame projekte, o kai jo nėra, vadovaujantis Tvenkinių naudojimo ir priežiūros tipinių taisyklių priedo 16 punkte nurodytuose vandens balanso skaičiavimuose (atliekamuose pagal Tvenkinio naudojimo ir priežiūros taisyklių formos pavyzdžio 1 priedą);

6.4. vandens lygio pokytis gali daryti neigiamą poveikį saugomoms teritorijoms.

III. PARAIŠKOS SĄLYGOMS GAUTI TEIKIMAS

7. Naudotojas užpildytą paraišką Sąlygoms gauti (1 priedas) pateikia Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – AAA).

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-252](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02878

8. Su paraiška Sąlygoms gauti pateikiama:

8.1. schema, parengta žemėlapyje masteliu M1:10 000 arba M1:5 000. Aprašant schemeje išgavimo vietą (pvz., dešinysis/kairysis X upės krantas, išgavimo atstumas nuo kranto ir pan.), nurodyti vandens išgavimo priemonės įrengimo ar jos manevravimo vietas, žemės sklypus, jų plotus ar kitus objektus, kur bus naudojamas išgaunamas vanduo;

8.2. stacionariosios vandens išgavimo priemonės dokumentai (statinio projektas ar techniniai dokumentai ir pan.);

8.3. mobiliosios vandens išgavimo priemonės techniniai dokumentai.

9. Už teisingų duomenų pateikimą atsako paraišką sąlygoms gauti pateikęs Naudotojas.

10. Apie ketinimą išgauti vandenį Naudotojas turi raštu informuoti savivaldybę ir paviršinio vandens telkinio savininką ir (ar) valdytoją, pateikdamas paraiškos Sąlygoms gauti kopiją.

IV. SĄLYGŲ RENGIMAS IR IŠDAVIMAS

11. AAA per 10 darbo dienų nuo paraiškos sąlygoms gauti gavimo datos išduoda Sąlygas (2 priedas) vandeniui išgauti arba raštu motyvuotai atsisako jas išduoti. Jei paraiška sąlygoms gauti neatitinka šio Tvarkos aprašo reikalavimų, AAA raštu nurodo Naudotojui pašalinti trūkumus ir nustato terminą jiems pašalinti. Jei Naudotojas per nurodytą laiką nurodytų trūkumų nepašalina, paraiška laikoma nepriimta ir grąžinama Naudotojui.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-252](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02878

12. Rengdama Sąlygas AAA:

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-252](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02878

12.1. vadovaujasi Tvarkos aprašo II skyriuje išdėstytais bendraisiais aplinkos apsaugos vandens išgavimo iš paviršinių vandens telkinių reikalavimais;

12.2. naudojami kitų įstaigų prie Aplinkos ministerijos ir Aplinkos ministerijos reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų informacija.

13. Jei planuojamas vandens išgavimas yra saugomoje teritorijoje (nacionalinėje ar Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijoje), AAA parengtas Sąlygas suderina su valstybinio parko, valstybinio gamtinio rezervato ar biosferos rezervato direkcija. Jei saugoma teritorija, kurioje planuojamas vandens išgavimas, neturi veiklą joje organizuojančios direkcijos, AAA Sąlygas suderina su saugomos teritorijos direkcija, kuriai saugoma teritorija priskirta. Direkcija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo Sąlygų iš AAA gavimo dienos savo pastabas arba informaciją apie Sąlygų derinimą pateikia AAA.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-252](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02878

14. AAA parengia ir patvirtina 2 Sąlygų egzempliorius (po vieną Sąlygų gavėjui ir AAA). Šių Sąlygų kopiją AAA pateikia Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos ir Saugomos teritorijos direkcijai, jeigu jos administruojamoje teritorijoje planuojamas vandens išgavimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-252](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02878

Nr. [D1-612](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-09, i. k. 2018-11632

15. Sąlygos peržiūros, atnaujinamos ar panaikinamos AAA ar Naudotojo iniciatyva, pakeitus vandens išgavimo įrenginį ir (ar) priemonę, vandens išgavimo vietą, pasikeitus Naudotojui, vandens telkinio režimui, aplinkosaugos reikalavimams, Naudotojui pažeidus Sąlygas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [D1-252](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02878

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Asmenys, pažeidę Tvarkos apraše nustatytus reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui
išgauti tvarkos aprašo
1 priedas
(2011 m. rugpjūčio 11 d.
įsakymo Nr. D1-634
redakcija)

**PARAIŠKA PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIO NAUDOJIMO VANDENIUI IŠGAUTI
SĄLYGOMS GAUTI**

Prašau išduoti sąlygas nuo _____ m. _____ d. išgauti _____
_____ kub. m/parą, _____ kub. m/metus (vidutinis metinis) vandens iš _____

_____ vandens telkinio pavadinimas, kategorija (upė, ežeras, tvenkinys ir pan.), paskirtis

1. Vandens išgavimo tikslas (nurodyti, kur bus naudojamas išgautas vanduo – pvz., laistymui
X ha žemės sklypo ir pan.)

2. Vandens (schema pridedama) išgavimo vietų aprašymas (pvz., dešinysis/kairysis X upės
krantas, išgavimo atstumas nuo kranto, vandens išgavimo priemonės įrengimo ar jos manevravimo
vietos)

3. Vandens išgavimo įrenginio (dokumentacija pridedama) trumpa charakteristika (tipas –
mobilioji ar stacionarioji vandens išgavimo priemonė ir pan.)

4. Vandens telkinio charakteristika*:

4.1. vidutinis vandens lygis _____ m;

4.2. vandens telkinio plotas, esant vidutiniam vandens lygiui, _____ ha;

4.3. vidutinis vandens debitas _____ m³/s;

4.4. gamtosauginis vandens debitas _____ m³/s.

5. Prietaisų vandens lygiui matuoti trumpas aprašymas

_____ fizinio asmens vardas, pavardė (juridinio asmens pavadinimas), data, parašas

* Vidutinį vandens lygį, vandens telkinio plotą, esant vidutiniam vandens lygiui ir vandens debitą (vidutinį ir gamtosauginį) gali nustatyti asmenys, turintys teisę projektuoti hidrotechnikos statinius ir (arba) vykdyti hidrologinius matavimus. Gamtosauginis debitas nustatomas vadovaujantis Gamtosauginio vandens debito apskaičiavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. D1-382 (Žin., 2005, Nr. [94-3508](#))

Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui
išgauti tvarkos aprašo
2 priedas
(2011 m. rugpjūčio 11 d.
įsakymo Nr. D1-634
redakcija)

APLINKOS APSAUGOS AGENTŪRA

PAVIRŠINIO VANDENS TELKINO NAUDOJIMO VANDENIUI IŠGAUTI SĄLYGOS

fizinio asmens vardas, pavardė (juridinio asmens pavadinimas), adresas (buveinė), telefonas

leidžiama iš

vandens telkinio pavadinimas ir kategorija (upė, ežeras, tvenkinys ir pan.)

išgauti

didžiausias leidžiamas išgauti vandens kiekis, kub. m/parą, kub. m/metus (vidutinis metinis)

1. Reikalavimai vandens išgavimo vietai (vandens telkinio apsaugos zona, pakrantės apsaugos juosta ir pan.):

2. Reikalavimai vandens išgavimo priemonei (projektinis našumas, įrenginių skaičius ir pan.):

3. Reikalavimai vandens išgavimui, užtikrinant šiuos naudojamo vandens telkinio parametrus (atitinkamai):

- 3.1. vidutinis vandens lygis _____, m; žemiausias leistinas vandens lygis _____, m;
- 3.2. vandens telkinio plotas, esant vidutiniam vandens lygiui _____, ha;
- 3.3. vidutinis vandens debitas _____, m³/s.
- 3.4. gamtosauginis vandens debitas _____, m³/s.

Aplinkos apsaugos agentūros atsakingo darbuotojo vardas, pavardė, pareigos, data, parašas

Priedo pakeitimai:

Nr. [D1-252](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02878

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-634](#), 2011-08-11, Žin., 2011, Nr. 103-4845 (2011-08-18), i. k. 111301MISAK00D1-634

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. D1-302 "Dėl Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-252](#), 2014-03-06, paskelbta TAR 2014-03-07, i. k. 2014-02878

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. D1-302 „Dėl Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-521](#), 2014-06-11, paskelbta TAR 2014-06-11, i. k. 2014-07382

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. D1-302 „Dėl Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-612](#), 2018-06-27, paskelbta TAR 2018-07-09, i. k. 2018-11632

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. D1-302 "Dėl Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-389](#), 2019-07-01, paskelbta TAR 2019-07-01, i. k. 2019-10737

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 2 d. įsakymo Nr. D1-302 „Dėl Paviršinių vandens telkinių naudojimo vandeniui išgauti tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo